

ЗВІТ
експертної групи

Заклад вищої освіти	Полтавський державний аграрний університет
Освітня програма	28367 Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	133 Галузеве машинобудування

Цей звіт складений за наслідками експертного оцінювання згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Полтавський державний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	28367
Назва ОП	Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва
Галузь знань	13 Механічна інженерія
Спеціальність	133 Галузеве машинобудування
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Онофрійчук Володимир Іванович, Папаїка Олександр Андрійович, Ткач Віталій Васильович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	30.03.2026 р. – 01.04.2026 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/21790/gm.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/21791/programagm.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Експертна група провівши аналіз відомостей самооцінювання, враховуючи отриману під час проведення дистанційного візиту інформацію та проаналізувавши надані додаткові документи, встановила, що освітній процес за ОПП «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» за першим рівнем вищої освіти у Полтавському державному аграрному університеті здійснюється на засадах системного врахування потреб стейкхолдерів, актуального регіонального контексту розвитку галузі у співпраці з підприємствами агропромислового комплексу регіону на усіх етапах розроблення, удосконалення та реалізації ОП. Освітнє середовище ПДАУ є доволі сучасним, комфортним та відкритим для здобувачів вищої освіти. Нормативна документація щодо провадження освітнього процесу доступна у вільному доступі на офіційному сайті ЗВО. Викладацький склад ОПП має повну відповідність за академічною кваліфікацією, а ЗВО сприяє та вживає системних заходів щодо підвищення кваліфікації ННП. В цілому ОПП у повній мірі відповідає вимогам усіх критеріїв оцінки, містить позитивні практики та включає незначну кількість несуттєвих недоліків, які не знижують якість освітньої програми. Експертна група відзначає, наявний практичний досвід зарахування результатів інформальної і неформальної освіти та позитивного провадження дуальної форми освіти на ОПП, що також підтверджує практикоорієнтованість освітньої програми.

Недоліки

Експертною групою за окремими критеріями виявлено низку несуттєвих недоліків. У рекомендованій тематиці до курсових проектів (ОК26, ОК32) мають місце теми, які стосуються машин для виробництва продукції тваринництва, тоді, як у загальній структурі освітньої програми вивчення таких машин не передбачено. Введений до освітньої програми додатковий ПРН16 у значній мірі є частковим випадком передбачених чинним стандартом вищої освіти ПРН7 і ПРН9 та досягається через ті самі освітні компоненти, що свідчить про його обмежену самостійність. Має місце недосконала політика випускової кафедри щодо залучення здобувачів вищої освіти до науково-дослідної діяльності за напрямками роботи кафедри, результати наукової діяльності здобувачів переважно обмежуються участю в роботі наукових гуртків та публікацією спільних з керівниками тез доповідей. «Положення про порядок обрання та прийняття на роботу НПП» містить технічні помилки та базується на нормативних документах, частина яких втратила чинність. Наявна матеріально-технічна база потребує оновлення сучасним програмним забезпеченням та обладнанням.

Рекомендації

З метою подальшого розвитку і підвищення рівня освітнього процесу за ОПП експертна група рекомендує: під час наступного планового оновлення освітньої програми переглянути та привести у відповідність до загальної структури ОП змістове наповнення рекомендованої тематики курсового проектування ОК26, ОК32 і доцільність введення додаткового програмного результату навчання ПРН16 з урахуванням його унікальності та недопущення дублювання результатів, визначених стандартом вищої освіти; посилити інформування вступників про можливість працевлаштування за освітньою програмою, висвітлити структуровану інформацію про потенційні місця роботи, оприлюднити приклади кар'єрних траєкторій випускників; до кінця календарного року підготувати та провести організаційні заходи щодо підвищення рівня реалізації науково-дослідного потенціалу здобувачів, а також опитування здобувачів за даною тематикою, проаналізувати отримані дані, запропонувати та розпочати реалізацію заходів щодо підвищення їх залученості до НДР за напрямками діяльності випускової кафедри; до закінчення календарного року розглянути можливість коригування шостого розділу Методичних рекомендацій до виконання кваліфікаційної роботи бакалавра за даною ОПП з метою більш чіткого структурування критеріїв оцінювання окремих компонентів кваліфікаційної роботи; до початку оголошення чергового конкурсу на заміщення вакантних посад, усунути технічні помилки у внутрішніх документах, що стосуються конкурсного відбору НПП, та скоригувати їх у відповідності до вимог сучасного законодавства; на наступний навчальний рік розширити використання професійного програмного забезпечення, включно зі спеціалізованими CAD/CAM/CAE/PDM-системами; розширити участь здобувачів у перегляді та оновленні ОП через систематичні консультаційні зустрічі, фокус-групи, публічні обговорення та опитування з обов'язковим оприлюдненням результатів і ухвалених рішень.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітньо-професійна програма «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» Полтавського державного аграрного університету за обсягом, метою та програмними результатами відповідає стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 133 «Галузеве машинобудування» затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України №806 від 16.06.2020 (<https://surl.li/genkyl>). Програма спрямована на підготовку фахівців здатних до створення та синтезу новітніх моделей конструкцій сільськогосподарських машин та обладнання, проектування і практичного впровадження інноваційних машин, вирішення проблем та розв'язування задач пов'язаних із діяльністю підприємств машинобудівної та спрямованості. Структура та зміст освітніх компонент забезпечує досягнення результатів навчання, визначених чинним стандартом вищої освіти, зокрема завдяки чіткому узгодженню освітніх компонент програми з визначеними стандартом обов'язковими та спеціальними (фаховими) компетентностями, включає, визначені ПДАУ ФК11 та ПРН16, які забезпечують підготовку висококваліфікованих фахівців здатних розробляти технологічні операції обробки деталей сільськогосподарських машин і обладнання, складати маршрути та здійснювати обґрунтований підбір обладнання, інструменту і технологічного оснащення з дотриманням необхідних параметрів точності. Відтак, реалізація освітньої програми забезпечує формування у здобувачів передбачених стандартом компетентностей і результатів навчання, необхідних для професійної діяльності або продовження навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Відповідні професійні стандарти відсутні.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Основні цілі та результати навчання за освітньо-професійною програмою «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» узгоджуються з місією та «Стратегією розвитку ПДАУ на 2024-2030 рр.» (<https://surl.li/ezsqjf>) щодо чіткої спрямованості на підготовку інженерних кадрів для агропромислового сектору. ОП узгоджується зі стратегією розвитку та цінностями ПДАУ, орієнтована на підготовку здобувачів до впровадження інноваційних технічних рішень і використання сучасного програмного забезпечення, що відповідає курсу на цифрову трансформацію освіти. ОПП формує у здобувачів компетентності, актуальні для ринку праці, що відповідає дефіциту інженерних кадрів у Полтавській області та сусідніх регіонах, посилює роль інженерної освіти в модернізації агропромислового комплексу, сприяє розвитку прикладних досліджень і впровадженню інновацій у виробництво.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

В процесі розроблення і оновлення освітньої програми враховується бачення і потреби усіх заінтересованих сторін: здобувачів вищої освіти, представників роботодавців, академічного персоналу (<https://surl.li/pdkkmc>). Здобувачі долучаються до формування та перегляду ОПП через участь у засіданнях робочої групи з розроблення програми та ради з якості вищої освіти спеціальності, а також через студентське самоврядування, подання пропозицій під час громадського обговорення і регулярні опитування (<https://surl.li/cc/rprrpp>) щодо якості, змісту та організації освітнього процесу. Було враховано пропозицією Закревського А. щодо перенесення ОК29 на курс раніше для сприяння більш послідовному формуванню фахових. За пропозицією Глуценка О. внесені зміни у змістове наповнення ОК27 (<https://surl.li/avumwx>). Врахування інтересів роботодавців забезпечується завдяки системному моніторингу ринку праці та системній взаємодії з роботодавцями на умовах договорів про співпрацю (ТОВ «Агрістар», ПП «Лубнимаш», ТОВ «Хорш Україна», ТОВ «Titan Machinery Ukraine», «Bednar FMT», ПП «Агроекологія», ПАТ «МХП», ТОВ «Агрофірма Маяк», ТОВ «Агрофірма ім. Довженка», ТОВ «Укролія»). Представники роботодавців залучаються до робочих груп з розроблення і оновлення освітньої програми, приймають участь у періодичних опитуваннях (<https://surl.li/cc/rprrpp>) та рецензуванні (<https://surl.li/rfgwyk>, <https://surl.li/qttefm>). Взято до уваги пропозиції заступника директора виробництва ТДВ «Укроліяпродукт» Ряскова С. та керівника технічного відділу ПП «Лубнимаш» Берези С. (<https://surl.li/avumwx>). Було враховано пропозиції головного інженера Полтавської філії ТОВ «Тайтен Машинері Україна» Шпетного П. щодо конкретизації назви ОК17 «Засоби механізації та обладнання агропромислового виробництва». Пропозиції представників академічної спільноти враховуються у ході обговорень підчас роботи над проектами ОПП (<https://surl.li/dmiigd>, <https://surl.li/nphlyf>), на засіданнях робочих груп (<https://surl.li/jojwet>), рад з якості вищої освіти спеціальностей та відповідальної за реалізацію ОП кафедри (<https://surl.li/fggjajm>).

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Метою освітньо-професійної програми є підготовка фахівців для машинобудування, які поєднують фундаментальні знання, практичні навички та soft skills для розроблення й проектування сучасних сільськогосподарських машин і обладнання, їх впровадження у виробництво та розв'язання інженерних задач підприємств галузі. Програмні результати навчання формуються з урахуванням сучасних наукових і галузевих тенденцій, зокрема розвитку цифрового проектування, комп'ютерного інжинірингу, використання CAD/CAM/CAE-систем, автоматизованого керування та методів моделювання технічних об'єктів і процесів. Узгодження мети ОП, цілей, РН ОП з тенденціями розвитку спеціальності здійснюється, зокрема, шляхом вивчення діяльності провідних підприємств (<https://surl.li/vxknut>, <https://surl.li/raseoj>, <https://surl.li/opkelh>, <https://surl.li/ryvwfk>). У контексті регіональних особливостей Полтавської області, як одного з ключових аграрних регіонів України, враховано «Програму розвитку та підтримки аграрного комплексу Полтавщини за пріоритетними напрямками на період до 2027 року» (<https://surli.cc/clepwwq>), «Стратегію розвитку Полтавської області на 2021–2027 роки» (<https://surli.cc/kvrtmeo>), «Програму ефективного використання земельних ресурсів Полтавщини на період 2022 – 2027 років» (<https://surli.cc/xidohk>). Під час розроблення і оновлення ОПП враховано досвід подібних освітніх програм вітчизняних та іноземних закладів вищої освіти. Було враховано рекомендації представника академічної спільноти (Скрипник В.) щодо посилення підготовки на основі досвіду спорідненої спеціальності в НТУ «ХПІ» (<https://surli.cc/zfojws>) щодо введення освітній компонент «Засоби механізації агропромислового виробництва» та досвід реалізації освітніх програм за спеціальністю 133 Галузеве машинобудування у НУБІП України, де підготовка вибудовується за принципом переходу від загального аналізу засобів механізації до поглибленого вивчення базових сільськогосподарських машин та обладнання (<https://surl.li/pdmbnq>). Проаналізовано структуру ОК та методичні підходи викладання в таких університетах як: Вроцлавська політехніка (Польща) (<https://admission.pwr.edu.pl>), Технічний університет в Брно (Чехія) (<https://www.fme.vutbr.cz>), Люблінська політехніка (Польща) (<http://wm.pollub.pl>), Опольський університет (Польща) (<https://uni.opole.pl>), ОП Industrial Engineering у Iowa State University (США) (<https://surl.lu/eууру>), ОП Mechanical Engineering у Harper Adams University (Велика Британія) (<https://surl.li/mdlcqp>).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітньо-професійна програма «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» за обсягом, метою та програмними результатами цілком відповідає стандарту вищої освіти зі спеціальності 133 «Галузеве машинобудування» затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України №806 від 16.06.2020 та забезпечує формування у здобувачів передбачених стандартом компетентностей і результатів навчання, необхідних для подальшої професійної діяльності або продовження навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Цілі та результати ОП узгоджуються з місією та «Стратегією розвитку ПДАУ на 2024-2030 рр.», враховують потреби здобувачів вищої освіти, представників роботодавців і академічної спільноти, визначаються з врахуванням тенденцій розвитку галузі та досвіду аналогічних вітчизняних і закордонних освітніх програм. Зважаючи на повну відповідність вимогам усіх підкритеріїв критерію 1, експертна група дійшла висновку, що ОПП «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» першого рівня вищої освіти у Полтавському державному аграрному університеті відповідає рівню В.

Недоліки

Слабких сторін та суттєвих недоліків, що можуть впливати на реалізацію ОПП «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва», в контексті критерію 1 не виявлено. Однак має місце введений додатково програмний результат навчання ПРН16, який не є належно обґрунтованим у контексті цілей і унікальності освітньої програми. Чіткої відповіді щодо необхідності введення до освітньої програми ПРН16, надано не було.

Рекомендації

Доцільно переглянути та узгодити ПРН16 із цілями освітньої програми та її галузевою спрямованістю щодо формування специфічних компетентностей у сфері сільськогосподарського машинобудування.

Рівень відповідності Критерію 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОПП «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» загалом складає 240 кредитів ЄКТС, з яких 60 кредитів ЄКТС або 25 % від загального обсягу передбачено для дисциплін вільного вибору, що відповідає вимогам діючого стандарту вищої освіти та нормам Закону України «Про вищу освіту».

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ОПП «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» за першим рівнем вищої освіти повністю відповідає визначеній Стандартом вищої освіти предметній області спеціальності, має чітко визначену та логічно обґрунтовану структуру освітніх компонент, які забезпечують послідовне формування компетентностей відповідно до програмних результатів навчання, що підтверджується структурно-логічною схемою та навчальним планом (<https://surl.li/bcvhac>). Під час спілкування здобувачі вищої освіти засвідчили задоволеність змістом та обсягом освітніх компонент щодо відповідності потребам професійної підготовки. Загальний обсяг ОП 240 кредитів ЄКТС, структура обов'язкових ОК передбачає загальну (24,7%), професійну (53,6%) і практичну (16,7%) підготовку та атестацію здобувачів (5%). Освітні компоненти взаємопов'язані та спрямовані на досягнення інтегральної компетентності і визначених ПРН, етап професійної підготовки передбачає курсове проектування (ОК26, ОК32), що забезпечує поєднання теоретичних знань з їх практичним застосуванням, подальше формування здатності здобувачів самостійно приймати рішення в реальних виробничих умовах забезпечено практичною підготовкою (ОК13, ОК21, ОК29, ОК37). Підготовка і захист кваліфікаційної роботи (ОК38) є завершальним інтегруючим освітнім компонентом, який підтверджує досягнення передбачених освітньою програмою результатів навчання. За результатами аналізу структурно-логічної схеми, матриці відповідності і робочих програм, експертна група дійшла висновку, що сукупність обов'язкових ОК, забезпечує досягнення заявлених цілей та програмних результатів.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОПП «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» першого рівня вищої освіти у повній мірі відповідає предметній області спеціальності, що підтверджується метою, цілями, програмними компетентностями та результатами навчання. ОПП спрямована на підготовку фахівців здатних до створення та синтезу новітніх моделей конструкцій сільськогосподарських машин та обладнання, проектування і практичного впровадження інноваційних машин, вирішення проблем та розв'язування задач пов'язаних із діяльністю підприємств машинобудівної та спрямованості. Сукупність обов'язкових та вибіркового освітніх компонент логічно структурована та забезпечують досягнення інтегральної, загальних і спеціальних компетентностей відповідно до Стандарту вищої освіти, що підтверджується змістом тем лекційного матеріалу, практичних робіт та індивідуальних завдань самостійної роботи, тематикою кваліфікаційних робіт та курсового проектування (<https://surl.li/awkkpg>).

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Обсяг вибіркового дисциплін (<https://surl.li/gbljuf>) складає 25% (60 кредити ЄКТС з 240) від загального обсягу ОК, що відповідає вимогам діючого стандарту вищої освіти та дозволяє здобувачам формувати індивідуальний навчальний план, водночас формуванню індивідуальної освітньої траєкторії сприяє можливість самостійного обрання керівника та тематики кваліфікаційної роботи, тематики курсових проектів, баз практик, участі у програмах академічної мобільності й наукових гуртках. Процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентовано «Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ» (<https://surl.li/cc/vfkttp>), «Положенням про забезпечення права на вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в ПДАУ» (<https://surl.li/cc/ciqfmw>), «Положенням про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти ПДАУ» (<https://surl.li/cc/xvpilz>) та «Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу в ПДАУ» (<https://surl.li/cc/hodazd>). Процес обрання здобувачами вибіркового освітніх компонент здійснюється через особистий кабінет здобувача в АСУ ПДАУ

(<https://asu.pdau.edu.ua/>), відповідні силабуси та перелік доступних до вибору ОК постійно доступні до ознайомлення на сайті ЗВО (<https://surl.li/gbljuf>). Також, здобувачі можуть реалізувати право на академічну мобільність і обрати окремі ОК в інших закладах-партнерах відповідно до чинного положення (<https://surl.cc/brqmqr>). Роз'яснення, щодо процедури здійснення вибору, надаються під час кураторських годин, спеціалізованих зустрічей, на зустрічах із гарантом ОП та працівниками деканату.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Здійснення практичної підготовки здобувачів регламентовано «Положенням про проведення практики студентів ПДАУ» (<https://surl.cc/njwwi>). Освітньою програмою передбачені Навчальна практика «Вступ до фаху» (ОК13) та Навчально-заводська практика (ОК21) обсягом 7,5 кредитів ЄКТС кожна, Виробнича практика (ОК29) обсягом 9 кредитів ЄКТС та Переддипломна практика (ОК37) обсягом 6 кредитів ЄКТС, що загалом складає 12,5 % від загального обсягу ОП (30 кредитів ЄКТС) та забезпечує набуття здобувачами вищої освіти необхідних компетентностей та досягнення передбачених стандартом ПРН. Організація та реалізація всіх видів практичної підготовки здійснюються відповідно до наскрізної програми практики (<https://surl.lt/splrnz>), робочих програм практик, а також укладених договорів про їх проведення. Практична підготовка здобувачів відбувається на машинобудівних підприємствах, промислових об'єктах та підприємствах агропромислового комплексу Полтавської області й інших регіонів України.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

За результатами аналізу відомостей самооцінювання та проведених онлайн-зустрічей зі здобувачами освіти, представниками студентського самоврядування і науково-педагогічними працівниками встановлено, що в процесі реалізації освітньої програми забезпечується розвиток навичок самоорганізації, комунікації, відповідальності та загальних соціальних компетентностей через підготовку презентацій, виконання різнопланових завдань, участь в обговореннях, наукових заходах, захисті курсових проєктів (ОК26, ОК32), щоденників та звітів з практики (ОК13, ОК21, ОК29, ОК37), захисті кваліфікаційної роботи (ОК38). Розвитку лідерських якостей сприяє участь в органах студентського самоврядування та в організації різного роду студентських ініціатив (<https://surl.li/adnzot>, <https://surl.li/fzbkfo>). Періодичні тренінги з представниками психологічної служби (<https://surl.li/crcmqd>, <https://surl.li/kmrhtw>), заходи просвітницького і патріотичного характеру (<https://surl.li/jrtsft>, <https://surl.li/kksdvd>, <https://surl.li/xuelki>) та міжособистісна взаємодія, сприяють становленню емоційної зрілості здобувачів.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг ОК у кредитах ЄКТС та фактичне навантаження здобувачів регламентується стандартом вищої освіти (<https://surl.li/gcnkyl>), «Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ» (<https://surl.cc/vfkftp>) та «Положенням про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти ПДАУ» (<https://surl.gd/hlyfqj>). Загальний обсяг навантаження становить 240 кредитів ЄКТС, що еквівалентно 7200 год., з них навчальні дисципліни становлять 6030 год., з яких аудиторні заняття – 2040 год. (33,8%), самостійна робота – 3990 год. (66,2%). Обсяги окремих ОК та форми їх підсумкового контролю, загалом відображають фактичне навантаження здобувачів щодо формування передбачених ПРН.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Практикоорієнтований характер освітньо-професійної програми забезпечується, завдяки активній участі роботодавців у розробленні і провадженні ОП та структурованій системі ОК, які охоплюють аспекти професійної діяльності і інтегрують теоретичну базу з інженерними розрахунками і проєктуванням та практичною підготовкою. Основними елементами, які сприяють інтеграції здобувачів у практичний простір майбутньої професійної діяльності є навчальна, виробнича та переддипломна практики (ОК13, ОК21, ОК29, ОК37), курсове проєктування (ОК26, ОК32) та кваліфікаційна робота (ОК38). На ОП регламентована реалізація дуальної форми освіти, відповідно до «Положенням про дуальну форму здобуття вищої освіти у ПДАУ» (<http://surl.li/wsafwv>). У рамках провадження освітньої програми ПДАУ брав участь у пілотному проєкті МОН з підготовки фахівців за дуальною формою навчання (<https://surl.li/ldyodo>), було розроблено окремі програми навчання, графіки проходження практики, форми оцінки рівня набуття компетентностей для здобувачів Закревського А. (на посаді майстра з ремонту устаткування ПРАТ «Полтавський олійноекстракційний завод») та Козирьова М. (на посаді механіка СТОВ

«Дружба-Нова») (<https://surl.li/slxrtq>). На зараз підготовка здобувачів за дуальною формою освіти на ОП не здійснюється.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОПП «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» забезпечує формування у здобувачів компетентностей, орієнтованих на досягнення глобальних цілей сталого розвитку, шляхом інтеграції у зміст ОК та ПРН принципів сталості, безпеки, ресурсозбереження та цифрової трансформації. Ціль 2 «Подолання голоду» та 12 «Відповідальне споживання» забезпечується через спроможність здобувачів підвищувати продуктивність і якість продукції агропромислового виробництва, що реалізується в ОК17, ОК28, ОК31. Ціль 7 «Доступна та чиста енергія» та 13 «Боротьба зі зміною клімату» реалізуються через здобуття навичок енергоефективності та екологічної відповідальності у ОК19 і ОК34. Ціль 8 «Гідна праця та економічне зростання» і 9 «Промисловість, інновації та інфраструктура» щодо розвитку інновацій та економічної спроможності забезпечують ОК22, ОК33, ОК36. Щодо цілей 4 «Якісна освіта» та 16 «Мир, справедливість та сильні інституції», ОК2, ОК7, ОК9, ОК14 формують громадянську відповідальність і правову культуру здобувачів. Цілі 17 «Партнерство заради сталого розвитку» відповідає розвиток партнерства освіти і бізнесу завдяки ОК21, ОК29, ОК37.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Здобувачам вищої освіти доступні широкі можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії, як за рахунок вибіркового дисциплін, можливості та практичного досвіду зарахування результатів інформальної і неформальної освіти, вільного вибору баз практики з залученням сучасної виробничої бази агропідприємств регіону, так і завдяки регламентованій процедурі та позитивному досвіду практичного провадження дуальної форми освіти на ОПП. Участь провідних аграрних підприємств регіону у розробленні та провадженні освітньої програми сприяють її практикоорієнтованості. Загалом освітні компоненти ОПП забезпечують здобувачів системою знань і практичних навичок, що дають змогу інтегрувати цілі сталого розвитку у професійну діяльність в агропромисловому машинобудуванні. Зважаючи на повну відповідність освітньої програми вимогам критерію 2, експертна група дійшла висновку, що ОПП «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» першого рівня вищої освіти у ПДАУ відповідає рівню В.

Недоліки

Слабких сторін та суттєвих недоліків, що можуть впливати на реалізацію ОПП, в межах критерію 2 не виявлено. Однак у рекомендованій тематиці до курсових проектів (ОК26, ОК32) мають місце теми, які стосуються машин для виробництва продукції тваринництва, тоді, як у загальній структурі освітньої програми вивчення таких машин не передбачено. Введений до освітньої програми додатковий ПРН16 у значній мірі є частковим випадком передбачених чинним стандартом вищої освіти ПРН7 і ПРН9 та, згідно матриці забезпечення програмних результатів навчання, досягається через ті самі освітні компоненти, що свідчить про його обмежену самостійність.

Рекомендації

Переглянути та привести у відповідність до загальної структури ОП змістове наповнення рекомендованої тематики курсового проектування ОК26, ОК32. Переглянути доцільність введення додаткового програмного результату навчання ПРН16 з урахуванням його унікальності та недопущення дублювання результатів, визначених стандартом вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

За результатами аналізу відомостей самооцінювання, зустрічей з адміністративним персоналом, здобувачами освіти та академічними працівниками встановлено, що правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими, прозорими і зрозумілими та не містять дискримінаційних обмежень. Вони оприлюднені на офіційному сайті закладу вищої освіти (<https://surl.li/querts>). Заклад демонструє відкритість до співпраці з вступниками різних категорій, у тому числі зі здобувачами, які мають особливі освітні потреби та абітурієнтів пільгових категорій. Списки вступників рекомендованих до зарахування формуються за рейтингом та оприлюднюються на сайті ПДАУ (<https://surl.li/tydavt>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому на навчання за освітньо-професійною програмою «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» регламентовано «Положенням про приймальну комісію ПДАУ» (<https://surl.li/pvhqhm>), правила прийому розробляються щорічно та містять інформацію щодо конкурсних пропозицій, ліцензованих обсягів та термінів навчання здобувачів вищої освіти. Вступникам на основі ПЗСО або НРК5 з перезарахування кредитів ЄКТС, необхідно мати успішно складений НМТ 2022-2025 рр. У правилах прийому на 2025 р. передбачено перелік конкурсних предметів НМТ та відповідних вагових коефіцієнтів, зокрема: укр. мова – 0,3; математика – 0,5; історія України – 0,2 та четвертий предмет на вибір з різними ваговими коефіцієнтами, найвищий ваговий коефіцієнт надається фізиці, що враховує технічну спрямованість ОПП (<https://surl.li/rtykbv>). У 2025 р. мінімальний конкурсний бал 130 – для держзамовлення та 100 – для вступу за контрактом. Вступ для абітурієнтів пільгових категорій здійснюється за спеціальними умовами: за результатами вступних випробувань, у межах квот-1 або квот-2, а також шляхом переведення на вакантні бюджетні місця у визначених Правилами прийому випадках. Відтак правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Визнання результатів навчання отриманих у інших навчальних закладах чи на інших ОП відбувається згідно з «Положенням про порядок визнання та перезарахування кредитів ЄКТС при вступі до ПДАУ» (<https://surl.li/zgjmxml>), «Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу ПДАУ» (<https://surl.li/kcsgid>) та «Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ» (<https://surl.li/hpzwzh>). За результатами аналізу відомостей про самооцінювання та зустрічей з здобувачами вищої освіти і академічним персоналом, встановлено, що зазначені документи знаходяться у вільному доступі на офіційному сайті ЗВО, здобувачі поінформовані щодо їх основних положень, а для забезпечення відкритого доступу до інформації щодо академічної мобільності на сайті ПДАУ розміщено документи, які регламентують процес академічної мобільності та порядок перезарахування результатів навчання (<https://surl.li/qoujlp>). Здобувачам Московець Ю. та Стасовський Є., які за програмою академічної мобільності навчалися у Центральноукраїнському національному технічному університеті (м. Кропивницький), були перезараховані вибіркові ОК («Електротранспорт» та «Технології і засоби в агропромисловому комплексі») у обсязі 4 кредити ЄКТС за ОК «Основи САПР машин і обладнання» (рішення комісії з визнання та перезарахування результатів навчання за спеціальністю, утвореної розпорядженням декана факультету (<https://surl.li/zxwwrp>, <https://surl.li/osjphv>).

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти регламентовано «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти ПДАУ» (<https://surl.li/miweiq>). За результатами вивчення відомостей про самооцінювання та зустрічей з здобувачами вищої освіти і академічним персоналом, встановлено, що зазначений документ оприлюднено у вільному доступі на сайті ПДАУ, здобувачі в достатній мірі поінформовані щодо його основних положень та можливостей їх реалізації. Має місце позитивна практика визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, відповідні зведені данні представлено у вільному доступі на сайті університету (<https://surl.li/ujovwi>), зокрема, здобувачам Очневу О. та Піньку Д. здійснено перезарахування частини результатів навчання за ОК «Розрахунок та конструювання машин» у рамках вивчення курсу «Інтенсивний онлайн-

курс Агроінженерія» на платформі Prometheus, здобувачу Козирьову М. здійснено перезарахування частини результатів навчання ОК «Нарисна геометрія, інженерна та комп'ютерна графіка» у рамках вивчення курсу «Інженер-механік (агро)» в Open Agro University від KERNEL, здобувачу Вусику С. перезараховано частину результатів навчання ОК «Нарисна геометрія, інженерна та комп'ютерна графіка» за результатами проходження курсу «Інженерна та комп'ютерна графіка. Комп'ютерна інженерія» від ГО РУХ ОСВІТА, здобувачам Кольваху Д. та Плискіну В. перезараховано частину результатів навчання ОК «Основи охорони праці» після вивчення курсів на платформі Prometheus.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

У ЗВО наявні чіткі і зрозумілі правила для вступу на навчання для усіх зацікавлених осіб, включно з абітурієнтами з особливими освітніми потребами та абітурієнтами пільгових категорій. У повній відповідності до діючих вимог наявний публічний доступ до документів університету, які регламентують процедури визнання результатів навчання отриманих за іншими ОП і у сфері інформальної та неформальної освіти. У результаті здійснення акредитаційної експертизи експертна група дійшла висновку, що ОПП «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» першого рівня вищої освіти у Полтавському державному аграрному університеті у повній мірі відповідає вимогам критерію 3 з рівнем відповідності В.

Недоліки

Суттєві недоліки, які могли б впливати на реалізацію освітнього процесу за ОПП «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва», у контексті критерію 3 відсутні.

Рекомендації

Доцільно посилити інформування вступників про можливості працевлаштування за освітньою програмою, висвітлити структуровану інформацію про потенційні місця роботи, оприлюднити приклади кар'єрних траєкторій випускників.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

В ході проведення акредитаційної експертизи, з'ясовано, що освітній процес на ОПП «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» відбувається в очному режимі виключно за денною формою навчання та, у разі потреби, може здійснюватися із використанням технологій дистанційного навчання. Освітній процес за ОПП відповідає вимогам ЗУ «Про вищу освіту» та регламентується внутрішніми нормативними документами ЗВО, зокрема, «Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ» (<https://surl.li/urccgn>), «Положенням про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання у ПДАУ» (<https://surl.li/rlmrva>), «Положення про проведення практики студентів Полтавського державного аграрного університету» (<https://surl.li/qukzve>) тощо. Аналіз силабусів та методичного забезпечення обов'язкових і вибіркових ОК, а також зустрічі із представниками ЗВО показали, що при викладанні на ОП застосовуються наступні форми організації навчання: лекційні, практичні, лабораторні та семінарські заняття, а також самостійна робота здобувачів, у тому числі, під час виконання курсових проєктів, проходження практик та виконання кваліфікаційної роботи бакалавра. При цьому, застосовуються як традиційні методи та технології навчання і викладання, так і інноваційні методи із застосуванням сучасного програмного забезпечення (наприклад, Electude). Зокрема, ЕГ була проінформована про використання проєктного навчання, групових, ігрових та кейс-методів, технології «learn by doing» тощо. Викладачі використовують власні результати наукових доробок в освітній діяльності, мають свободу у трактуванні навчального матеріалу. Принципи академічної свободи здобувачів освіти забезпечуються правом самостійного вибору окремих ОК (не менш, ніж 25% від загального обсягу освітніх компонентів), тем курсових проєктів, теми і керівника кваліфікаційної роботи, бази практики; правом на академічну мобільність, свободу

наукового пошуку; визнанням результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти; визнанням результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності. Результати онлайн анкетування здобувачів (<https://surl.lt/bnqdpq>, <https://surl.li/kvoizj>) та зустрічі із відповідними фокус-групами в ході проведення експертизи, дозволяють говорити про досить високий рівень задоволеності здобувачів вищої освіти формами та методами навчання, а також про відповідність освітнього процесу на ОПП принципам студентоцентрованого підходу та академічної свободи. Додатково варто відмітити наявність у навчальному плані чотирьох видів практики загальним обсягом у 30 кредитів ЄКТС, що, у поєднанні з іншими чинниками, підтверджує практикоорієнтований підхід до навчання на ОПП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Як було встановлено ЕГ, методичні та інформаційні матеріали обов'язкових та вибіркового освітніх компонентів (силабуси, робочі програми, методичні вказівки тощо) доступні здобувачам вищої освіти у друкованому форматі безпосередньо в закладі вищої освіти, а також в електронному форматі - на сторінках відповідних навчальних курсів у системі Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua>) протягом усього часу вивчення дисципліни незалежно від місця та часу звернення. Перелік обов'язкових ОК із силабусами та РПНД та каталог вибіркового дисциплін із силабусами до них розміщується у відкритому доступі на сайті університету (<https://surl.li/vvsvyiq>, <https://surl.li/grrffi>). Розклад занять на поточний семестр знаходиться у загальнодоступній частині АСУ ПДАУ і дає можливість сформувати розклад окремого студента, академічної групи або обраної кафедри в цілому (<https://surl.li/tbhxur>). Аналізуючи зміст силабусів ряду дисциплін, ЕГ прийшла до висновку, що прийнята у ЗВО форма документу дозволяє отримати усім учасникам освітнього процесу доступну і зрозумілу інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Зустрічі з НПП та здобувачами вищої освіти підтвердили, що інформацію про зміст та критерії оцінювання освітніх компонентів, а також доступ до всіх необхідних інформаційних ресурсів здобувачі отримують на першому занятті навчального семестру. Додатково, перед контрольними заходами проводиться повторне ознайомлення із критеріями оцінювання. На думку здобувачів вищої освіти, НПП та інших представників університету, обрані форми інформування дозволяють в повній мірі забезпечити обізнаність здобувачів щодо змісту ОК, а також порядку та критеріїв оцінювання. Наведена інформація підтверджується також результатами опитування ЗВО щодо контрольних заходів (<https://surl.li/tnqdvv>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

В ході проведення експертизи встановлено, що поєднання навчання із дослідженнями на ОПП відбувається шляхом виконання завдань з науково-творчою та експериментальною складовою у процесі вивчення навчальних дисциплін (наприклад ОК17, ОК23, ОК30 та ОК36); роботи здобувачів у складі наукових гуртків (<https://surl.li/kqjtax>); участі у студентських наукових конференціях, у Всеукраїнських та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт (<https://surl.li/talvle>); проходження практичної підготовки та підготовки кваліфікаційної роботи. Участь у заходах підтверджена відповідними документами – програмами роботи, сертифікатами учасника, дипломами, грамотами, фотозвітами заходів тощо. Здобувачі ОПП мають можливість оприлюднювати результати НДРС на університетських, державних та міжнародних наукових конференціях та семінарах, наприклад, у збірнику матеріалів щорічної науково-практичної конференції студентів (<https://surl.li/ysgfwz>). Перелік спільних публікацій викладачів кафедри та студентів у інших виданнях, структурований за роками, можна знайти на сторінці випускової кафедри (<https://surl.li/oitufj>). З метою залучення ЗВО «до активної науково-дослідної, пошукової, творчої діяльності в процесі навчання у вищому навчальному закладі, участі у вирішенні актуальних наукових організаційних, технічних, технологічних, економічних, управлінських та інших проблем функціонування сільського господарства» в університеті працює «Наукове товариство здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету» (<https://surl.li/exrttm>), діяльність якого регламентується відповідним положенням (<https://surl.li/yutlsb>). У ході демонстрації матеріально-технічної бази, було продемонстровано наявність ряду навчально-наукових лабораторій, створених за активної участі зовнішніх стейкхолдерів, обладнання яких дозволяє проводити наукові дослідження як під час викладання освітніх компонентів, передбачених програмою навчання за ОП, так і під час підготовки кваліфікаційної роботи. Разом із тим, ЕГ відмічає, що залучення здобувачів до держбюджетної науково-дослідної діяльності кафедри та до госпдоговірної тематики на ОПП не практикується, хоча результати зустрічі із здобувачами дають підстави стверджувати про їхню зацікавленість у науковій діяльності за профілем випускової кафедри.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Згідно з Положенням про комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни в Полтавському державному аграрному університеті (<https://surl.li/zyoano>), для денної форми навчання комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни складається з робочої програми, силабусу, методичних розробок для лабораторних, практичних або семінарських занять, завдань для виконання самостійної роботи здобувачів та

екзаменаційних білетів (за потреби). Положення про проведення практики студентів (<https://surl.li/fgmdwl>) визначає, що види й обсяги практики визначаються ОПП підготовки фахівців та відображаються в навчальних планах і робочих навчальних планах, графіках освітнього процесу, а Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію (<https://surl.li/vaefhz>) регламентує форми атестації здобувачів вищої освіти. З метою забезпечення актуальності, навчально-методичні матеріали (крім силабусів та програм навчальних дисциплін) мають оновлюватися кожні чотири навчальні роки або й частіше - у разі затвердження нової редакції ОПП чи оновлення навчального плану. Робоча програма навчальної дисципліни, силабус та екзаменаційні білети (за потреби) підлягають щорічному переоформленню та затвердженню. Вказані Положення регламентують порядок розробки, обговорення, затвердження, контролю змісту і якості та оновлення силабусів, робочих програм навчальних дисциплін та інших навчально-методичних матеріалів, забезпечуючи регулярний перегляд та оцінювання змісту відповідного ОК. ЕГ було встановлено, що оновлення змісту ОК професійної підготовки на даній ОПП відбувається у відповідності до вимог внутрішніх нормативних документів, а зміст ОК систематично аналізується та вдосконалюється робочою групою з розроблення ОП, радою з якості вищої освіти спеціальності, завідувачем випускової кафедри та безпосередньо самими викладачами і здобувачами вищої освіти. Наприклад, зміст ОК «Деталі машин» було актуалізовано шляхом введення лабораторної роботи «Експериментальне визначення силових параметрів гвинтового механізму ромбічного домкрату» на основі публікації викладача Попова С.В., на ОК «Безпека життєдіяльності» змінено наповнення теми «Техногенні та військові небезпеки» у відповідності до спеціалізованого обладнання, наданого зовнішнім стейкхолдером, на ОК «Електротехніка і електроніка» для додаткової візуалізації освітнього контенту було введено використання LMS ELECTUDE тощо. Інформація, надана у звіті про СО та результати проведених експертною групою зустрічей підтверджують залучення усіх категорій стейкхолдерів до оновлення як змісту ОПП в цілому, так і змісту окремих ОК.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

У відповідності до Стратегії інтернаціоналізації ПДАУ до 2030 р. (<https://surl.li/cc/gflhkf>), перед закладом стоїть завдання розширення міжнародних зв'язків, поглиблення співпраці із закладами освіти різних країн світу, розвитку стосунків європейських та українських закладів вищої освіти, співпраці між різногалузевими закладами вищої освіти країн ЄС, розвитку співпраці у напрямі науково-дослідницьких та дослідно-конструкторських робіт. Впровадження моделі віртуальної інтернаціоналізації має сприяти реалізації потенційних можливостей, які дають веб-технології для розвитку комунікацій, навчання та співпраці. Співпраця з іноземними ЗВО та науково-дослідними установами підтверджується міжнародними договорами, укладеними ПДАУ (<https://surl.li/imwkwk>). У 2025 році університет офіційно приєднався до Великої хартії університетів (Magna Charta Universitatum) та є офіційним членом консорціуму e-VERUM. Відділ міжнародних зв'язків ПДАУ здійснює планування, організацію і контроль за реалізацією навчально-науковими інститутами, факультетами, кафедрами, лабораторіями навчальних та наукових зв'язків із закордонними вищими навчальними закладами, дослідницькими центрами та організаціями (<https://surl.li/ocxldv>), центр європейської освіти та іноземних мов здійснює роботу по забезпеченню європейської інтеграції університету (<https://surl.li/kjirqh>), а центр міжнародної освіти відповідає за організацію освіти іноземних здобувачів вищої освіти (<https://surl.li/izizja>). За сприяння відділу міжнародних зв'язків переважна більшість НПП випускової кафедри пройшли міжнародне стажування, наприклад, Басова Ю.О., Біловод О.І., Дудник В.В., Іванкова О.В., Канівець О.В., Попов С.В., Скоряк Ю.Б. (<https://surl.li/afcrwo>), ряд викладачів брали участь у міжнародних проектах (<https://surl.li/vawbtr>). Здобувачі вищої освіти 2 курсу ОПП «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» Бурлака Олександр Олександрович та Конє Марк Махамедович є учасниками міжнародної академічної мобільності із закладом-партнером Atlântica-Instituto Universitário (Португалія) в рамках проекту SWITCH-Erasmus+ Virtual Exchange. За результатами проведених зустрічей, ЕГ встановлено, що інформування щодо можливостей міжнародної співпраці НПП та здобувачів здійснюється міжнародним відділом шляхом проведення тематичних заходів, розміщення промо-роликів в університетській мережі та розсилкою на корпоративну пошту. На сайті Наукової бібліотеки ПДАУ (<https://surl.li/bwbilx>), є можливість безкоштовного доступу до загальнодоступних міжнародних інформаційних ресурсів та баз даних (WoS, Scopus, Research4Life, BASE, ScienceDirect тощо) для всіх учасників освітнього процесу (<https://surl.li/kpkiip>, <https://surl.li/tjapre>, <https://surl.li/uqadtd>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ встановила, що: підкритерій 4.1 відповідає у повній мірі, оскільки організація освітнього процесу за даною ОП сприяє досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання і відповідає вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи; підкритерій 4.2 - забезпечено повну відповідність оскільки ЗВО забезпечує доступність і зрозумілість інформації щодо цілей, змісту, програмних результатів навчання та особливостей оцінювання в рамках обов'язкових та вибіркового освітніх компонентів у формі силабуса; підкритерій 4.3 - забезпечено відповідність із незначним зауваженням, так як ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей ОП, однак, враховані не всі можливості залучення здобувачів до наукової роботи за напрямками випускової кафедри; підкритерій 4.4 відповідає вимогам, оскільки НПП оновлюють зміст ОК за даною ОП у відповідності до інструктивних документів ЗВО, керуючись науковими досягненнями та застосовують сучасні практики відповідної галузі; підкритерій 4.5 відповідає *gidyscn.*, так як навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої

освіти. Сильною стороною за даним критерієм ЕГ вважає значний об'єм практичної підготовки здобувачів, що у значній мірі підтверджує практикоорієнтований підхід, задекларований на ОПП. Зауваження не є вагомими і не мають критичного впливу на якість підготовки здобувачів вищої освіти та можуть бути усуненими до початку наступного навчального року, отже, ЕГ дійшла висновку про відповідність ОПП рівню В за критерієм 4.

Недоліки

Недосконала політика випускової кафедри щодо залучення здобувачів вищої освіти до НДРС за напрямками роботи кафедри (у тому числі – на платній основі), внаслідок чого результати наукової діяльності здобувачів переважно обмежуються участю в роботі наукових гуртків та публікацією спільних в керівниками тез доповідей.

Рекомендації

Для підвищення рівня реалізації науково-дослідного потенціалу здобувачів вищої освіти, до кінця календарного року підготувати та провести організаційні заходи, а також опитування здобувачів ВО за даною тематикою, проаналізувати отримані дані, запропонувати та розпочати реалізацію комплексу заходів щодо підвищення їх залученості до НДР за напрямками діяльності випускової кафедри.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

В результаті проведеної експертизи, ЕГ встановлено, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання у ПДАУ регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу»(<https://surl.li/urccgn>), «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти»(<https://surl.li/cc/gaxjht>), «Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти»(<https://surl.li/cc/qtfcmh>), «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію»(<https://surl.li/laqdry>) тощо. У випадку необхідності використання дистанційних технологій навчання, освітній процес реалізується із застосуванням платформи LMS Moodle та сервісу Google Meet відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання»(<https://surl.li/rlnrva>). Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти включає поточний, підсумковий та відстрочений контроль знань. Відстрочений контроль, який регламентуються «Положенням про організацію та проведення відстроченого контролю оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти»(<https://surl.li/cc/rbeglt>) є незалежним моніторингом якості навчання, викладання за ОП та об'єктивності вимірювання навчальних досягнень здобувачів, що не впливає на підсумкові оцінки здобувачів. Оцінювання результатів навчання здобувачів здійснюється за 100-, 4- та 2-баловою шкалами, а також ЄКТС(<https://surl.li/orpkkt>). Максимальна кількість балів для ОК що завершуються екзаменом, розподіляється таким чином: 80 балів – за результатами поточного контролю та 20 балів – за екзамен. Для тих ОК, що завершуються заліком, оцінювання здійснюється виключно за результатами поточного контролю (максимум 100 балів). Результати складання заліків та іспитів фіксуються в електронному журналі, екзаменаційній відомості та індивідуальному навчальному плані здобувача, а постійний доступ до актуальної інформації щодо отриманих оцінок за всіма освітніми компонентами забезпечує електронний кабінет та електронний журнал в АСУ ПДАУ(<https://asu.pdau.edu.ua/>). На зустрічах зі здобувачами вищої освіти та академічним персоналом було встановлено, що вичерпна інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться здобувачам на першому занятті і вони є повністю зрозумілими як для здобувачів, так і для науково-педагогічних працівників. Аналіз матеріалів за ОПП, розміщених у системі Moodle підтверджує той факт, що здобувачам постійно доступний набір навчально-методичних матеріалів, а силабуси та робочі програми ОК зі шкалами оцінювання та формами контрольних заходів додатково розміщені у відкритому доступі – на сторінці ОПП(<https://surl.li/vvsviq>). Щорічне опитування здобувачів ВО щодо якості контрольних заходів, показує високий рівень обізнаності та задоволеності, а також практично відсутність конфліктних ситуацій під час проведення контрольних заходів (<https://surl.li/mmlzbe>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Форма підсумкової атестації за ОПП «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» передбачає собою публічний захист кваліфікаційної роботи, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти України зі спеціальності 133 «Галузеве машинобудування» для першого (бакалаврського) рівня. Виконання кваліфікаційної роботи передбачає розв'язання спеціалізованих завдань та практичних проблем у галузі механічної інженерії, що передбачає застосування теорій і наукових методів проведення досліджень та здійснення інновацій, характеризується комплексністю та невизначеністю умов (<https://surl.li/ckksct>). Підсумкова атестація здобувачів за даною ОП регламентується «Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію» (<https://surl.li/vaefhz>), «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату» (<https://surl.li/sjckokp>), «Порядком перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень» (<https://surl.li/oghntf>) та «Методичними рекомендаціями до виконання кваліфікаційної роботи на здобуття ступеня бакалавра здобувачами вищої освіти зі спеціальності 133 Галузеве машинобудування за освітньо-професійною програмою «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва»» (<https://surl.li/huwtuv>). Кваліфікаційні роботи випускників інженерно-технологічного факультету, у тому числі і за даною ОП, знаходяться у вільному доступі в інституційному репозитарії (<https://surl.li/nukmqw>), а їх зміст дозволяє говорити про достатній рівень засвоєння випускниками компетентностей та ПРН, передбачених Стандартом вищої освіти та ОПП «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва». Факти організації публічного захисту кваліфікаційних робіт підтверджуються фото- та відеозвітами (наприклад, <https://surl.li/dwbitd>). Інших форм підсумкової атестації за навчальним планом та ОПП «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» спеціальності 133 Галузеве машинобудування за першим (бакалаврським) ступенем вищої освіти не передбачено.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів в НУ «Запорізька політехніка» регламентуються у ПДАУ регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://surl.li/urccgn>), «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти» (<https://surl.li/ccgaxjht>), «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти» (<https://surl.li/ccqtfcmh>), «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» (<https://surl.li/zgkcdx>), «Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію» (<https://surl.li/vaefhz>) тощо. Окремі розділи цих документів регулюють об'єктивність та неупередженість екзаменаторів, процедуру запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, порядок оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. Усі перераховані документи знаходяться у відкритому доступі на сайті ЗВО. Аналіз звіту СО та спілкування з відповідними фокус-групами показав, що об'єктивність оцінювання забезпечується шляхом чіткого визначення форм контролю, критеріїв та шкали оцінювання у робочих програмах навчальних дисциплін і силабусах; застосуванням єдиних підходів до нарахування балів, фіксації результатів в електронному журналі та екзаменаційній документації, а також можливість оскарження результатів оцінювання. Окремими нормативними документами, які формують культуру взаємовідносин у закладі та створюють середовище, сприятливе для надання якісних освітніх послуг є «Кодекс академічної доброчесності ПДАУ» (<https://surl.li/qzglgl>) та «Положення про комісію з етики та управління конфліктами у ПДАУ» (<https://surl.li/jldthf>), у яких особливу увагу приділено вирішенню проблеми необ'єктивного оцінювання здобувачів вищої освіти та процедурі вирішення проблемних ситуацій, пов'язаних із конфліктом інтересів. У разі неможливості врегулювання спірної ситуації з викладачем щодо результатів поточного або семестрового контролю здобувач вищої освіти має право подати апеляцію не пізніше наступного дня після оголошення результатів, звернувшись із письмовою заявою до декана факультету. Заява розглядається апеляційною комісією, створеною за розпорядженням декана. Рішення щодо наявності або відсутності підстав для задоволення апеляції ухвалюється протягом трьох робочих днів. На момент проведення акредитаційної експертизи на освітній програмі, що акредитується випадків оскарження результатів контрольних заходів не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

З метою дотримання академічної доброчесності у ПДАУ розроблено та затверджено ряд внутрішніх нормативних документів: «Кодекс академічної доброчесності» (<https://surl.li/qzglgl>), «Положення про групу сприяння академічній доброчесності» (<https://surl.li/knqmf>), «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату» (<https://surl.li/lrmin>) тощо. Процедурні питання, що стосуються перевірки академічних текстів із використанням антиплагіатних онлайн-систем регулюються «Порядком перевірки академічних текстів на наявність текстових

запозичень» (<https://surl.li/oklgwc>). Усі документи знаходяться у вільному доступі на офіційному сайті ЗВО. Питанню дотримання академічної доброчесності в освітньому процесі приділяється значна увага, а рівень обізнаності здобувачів та НПП за даним напрямком підтримується шляхом участі у тренінгах, онлайн-зустрічах, тематичних лекціях (<https://surl.li/ojrprvs>, <https://surl.li/itdspd>, <https://surl.li/pqdcbi>). Додаткові заходи проводяться також під час вивчення навчальних дисциплін, у межах кураторських годин, під час спілкування з керівниками кваліфікаційних робіт. Окрім того, проводиться щорічне опитування здобувачів щодо дотримання академічної доброчесності (<https://surl.li/tsmvce>). На рівні університету створена постійно діюча група сприяння академічній доброчесності (<https://surl.li/xcgmqx>), а зведена інформація щодо питань, пов'язаних із академічною доброчесністю, розміщена на окремій сторінці офіційного сайту університету (<https://surl.li/iqyxsm>). На момент проведення експертизи встановлено, що обов'язково перевіряються на плагіат кваліфікаційні роботи, звіти за результатами виконання НДР, тези, наукові статті, дисертації, монографії, навчальні праці здобувачів, підручники, навчальні посібники. Зокрема, надані закладом електронні копії курсових проектів містять відмітки про самостійну перевірку на наявність текстових запозичень (<https://surl.li/jgokbo>), проведену з використанням безкоштовних сервісів з рекомендованого переліку (<https://surl.li/ittaoh>). Надані кваліфікаційні роботи містять звіт про наявність текстових запозичень, сформований відповідальною особою з використанням системи StrikePlagiarism (<https://surl.li/shutxd>). Структурним підрозділом, відповідальним за перевірку академічних текстів на наявність текстових запозичень є наукова бібліотека університету, а безпосередньо саму перевірку здійснює системний оператор, який отримує матеріали від особи, відповідальної за перевірку робіт на кафедрі. Загалом передбачено проведення такої перевірки та однієї повторної перевірки після виправлення зауважень. За необхідності, для оцінювання виявлених текстових запозичень, може створюватися комісія у складі наукового керівника, консультантів з окремих розділів роботи та інших фахівців. За період реалізації ОП звернень щодо порушень академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ встановила, що: підкритерій 5.1 відповідає у повній мірі, оскільки форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів ВО є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь; підкритерій 5.2 - забезпечено повну відповідність оскільки форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти. Проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту за даною спеціальністю стандартом не передбачено; підкритерій 5.3 - забезпечено відповідність, так як у ЗВО визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми; підкритерій 5.4 відповідає вимогам, оскільки у закладі визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми, ЗВО популяризує академічну доброчесність та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. Отже, ЕГ дійшла висновку про відповідність ОПП рівню В за критерієм 5.

Недоліки

Слабких сторін за даним критерієм не виявлено.

Рекомендації

До закінчення календарного року розглянути можливість коригування шостого розділу Методичних рекомендацій до виконання кваліфікаційної роботи бакалавра за даною ОПП з метою більш чіткого структурування критеріїв оцінювання окремих компонентів кваліфікаційної роботи.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Опираючись на інформацію, наведену у таблиці “Зведена інформація про викладачів” звіту СО, аналізі документів, отриманих за запитом ЕГ, а також опитуваннях цільових груп в ході візиту, можна стверджувати, що досягнення цілей та програмних результатів навчання, визначених ОПП «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» забезпечується за рахунок підбору викладачів, які є фахівцями у своїй предметній галузі. Зокрема, встановлено, що 23 із 27 НПП (85%), які залучені до викладання обов’язкових ОК за даною ОП, мають науковий ступінь та/або наукове звання, в тому числі 7 мають науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора, що вказує на відповідність п.35 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Відповідність п.37 ЛУ усіх 27 викладачів підтверджується документами про вищу освіту або науковий ступінь за спеціальностями, які відповідають освітнім компонентам, що викладаються за даною ОПП, а також щонайменше 5-ма публікаціями за відповідними предметними областями у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України та/або індексуються у наукометричних базах, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection. Відповідність п.36 ЛУ підтверджується досягненнями та результатами, зазначеними у п.38 Ліцензійних умов, у кількості не менш, ніж 4 підпункти за п’ять останніх років для усіх НПП, вказаних у табл.2 відомостей про самооцінювання. Всі НПП, залучені до викладання на ОП, протягом останніх 5-ти років пройшли підвищення кваліфікації у достатньому обсязі (не менше 6 кр. ЄКТС) за профілем кафедри або предметною областю відповідного ОК, дотримуючись вимог п.3.3 «Положення про підвищення кваліфікації НПП у ПДАУ». Переважна більшість має досвід закордонного стажування або підвищували свою кваліфікацію у рамках міжнародних проєктів - протягом 2021-2025 р.р. такий досвід отримали 19 викладачів, залучених до викладання на ОПП. Впровадженню результатів наукових досліджень в освітній процес за ОП має сприяти активна участь НПП у регіональних, всеукраїнських та міжнародних конференціях, семінарах та інших заходах (<https://surl.li/dwoyht>, <https://surl.li/yaricc>, <https://surl.li/jffjpb>). Таким чином, ЕГ констатує, що кваліфікація викладачів, задіяних у реалізації ОП, дозволяє забезпечити досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання в достатній мірі.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Обрання за конкурсом та прийняття на роботу НПП відбувається згідно «Положення про порядок обрання та прийняття на роботу НПП» (<https://surl.lu/qidvda>), яке затверджено наказом ректора 1 вересня 2021 р. та розміщено на сайті ЗВО. Відповідно до Положення, до участі у конкурсі допускаються особи, які мають вищу освіту і їхня освіта відповідає спеціальності та умовам оголошеного конкурсу. Посади НПП можуть обіймати особи, які мають ступінь магістра (спеціаліста), науковий ступінь та/або вчене звання. Оголошення про проведення конкурсу, терміни та умови його проведення публікуються на офіційному веб-сайті університету (<https://surl.cc/xialra>). При визначенні рівня професіоналізму учасника конкурсу береться до уваги виконання не менше чотирьох видів та результатів з перелічених у п.38 Ліцензійних умов, науково-педагогічний стаж у ЗВО III-IV рівня акредитації, рівень публікацій у наукових виданнях і методичних розробок, підвищення кваліфікації протягом останніх 5-ти років тощо. Додатково, претенденти, які уже працюють в університеті, мають представити витяг з протоколу про обговорення відкритої лекції або іншого навчального заняття. Форма заяви на участь у конкурсі та вичерпний перелік документів, які додаються до неї, наведено у п.3.1 Положення (<https://surl.lu/qidvda>). Наведене вище дозволяє говорити про обґрунтований відбір кандидатів на посади науково-педагогічних працівників, що підтверджується позитивними відгуками про рівень професіоналізму НПП від здобувачів ОПП, а також від представників роботодавців, відображеними зокрема, у результатах відповідних опитувань (<https://surl.lt/nyjgtr>). У результаті спілкування з різними категоріями працівників ЗВО, було виявлено, що труднощів або проблем із добором викладачів на ОПП не виникало та встановлено, що зазвичай на одне вакантне місце претендує 1-2 особи. В той же час, ЕГ констатує, що з моменту затвердження Положення (1.09.2021р.) ряд нормативних актів, на яких воно базується, зазнали змін (наприклад, Постанова Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2000 року № 1465, згадується у п.3.1.2 Положення, втратила чинність 1.06.2022 р.). Крім того, у Положенні виявлено окремі твердження, які суперечать одне одному, зокрема, у п.2.10 сказано, що заяву про участь у конкурсі мають подавати особи, кваліфікація яких підтверджена «не менш як сімома видами чи результатами, переліченими в п.38 Ліцензійних умов». В той же час у пп.3.1.2 та 3.1.5 рівень наукової та професійної активності претендента «засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів з перелічених у п.38 Ліцензійних умов». Тому, на думку ЕГ, ЗВО варто виправити технічні помилки та актуалізувати внутрішні нормативні документи, що стосуються конкурсного добору НПП, у відповідності до сучасного законодавства.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Залучення роботодавців до освітнього процесу базується на партнерських відносинах між університетом та представниками підприємств в рамках роботи Відділу практики та сприяння працевлаштуванню (<https://surl.li/bwtxep>), Ради роботодавців Інженерно-технологічного факультету (<https://surl.li/suiomx>) та на багаторічній співпраці співробітників випускової кафедри з представниками підприємств регіону (<https://surl.li/ndyubp>, <https://surl.li/saviky>, <https://surl.li/zigiom>). Про реальні приклади співпраці на зустрічі з ЕГ повідомили як представники роботодавців, так і здобувачі ВО. Практично всі опитані представники роботодавців

підтвердили, що забезпечують здобувачам ОПП місця для практичної підготовки, а також зацікавлені у їх подальшому працевлаштуванні на своїх підприємствах. Зокрема, представники ПП «Лубнимаш», ТОВ «Агрістар», ТОВ «ДиканькаМлин», ТОВ «Агрегат Україна» зазначили, що на базі цих підприємств проводяться практики, виїзні заняття із здобувачами, проводяться екскурсії, відбувалося підвищення кваліфікації для викладачів кафедри, а деяких здобувачів після практики запрошують залишитися працювати на період літніх канікул (<https://surl.li/jsegug>, <https://surl.lt/aebgki>, <https://surl.lt/ohqfzv>). Загалом, заходи із залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу широко висвітлюються на офіційній сторінці Кафедри механічної та електричної інженерії (<https://surl.li/vunxly>). ЕГ встановлено, що на даній ОПП існує практика залучення фахівців-практиків та представників роботодавців до реалізації освітнього процесу за ОПП. Зокрема, Олег Крутько, Сергій Осадчий, Олександр Блик під час зустрічі з ЕГ повідомили, що представники їхніх підприємств проводили гостьові лекції для здобувачів ОПП «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва», брали участь у круглих столах, днях кар'єри та процесі рецензування. Додатково, ТОВ «Хорш Україна» та ТОВ «Агрістар» сприяли розвитку матеріально-технічної бази ОП шляхом створення спеціалізованих лабораторій у стінах університету. Наразі подібний проєкт реалізується з ТОВ «Агрегат Україна». Зустріч із здобувачами показала, що виїзні заняття, практики та гостьові лекції представників роботодавців сприймаються позитивно та цілком задовольняють їх вимогам.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Аналіз звіту СО та офіційного сайту ЗВО показав, що професійний розвиток викладачів ЗВО відбувається за сприяння Відділу із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку ПДАУ та регламентується «Положенням про підвищення кваліфікації НПП» (<https://surl.li/ubjjwm>). Основною метою, у відповідності до цього документу, вважається професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти, особистих професійних інтересів. Правила цього документа встановлюють види та форми, а також строк, обсяг і періодичність підвищення кваліфікації. Зокрема, обсяг підвищення кваліфікації ПП і НПП протягом п'яти років не може бути меншим, ніж шість кредитів ЄКТС. Накопичувальна система передбачає можливість враховувати обсяги підвищення кваліфікації чи інших видів професійного удосконалення, які визнаються як підвищення кваліфікації і, які здійснювалися НПП будь-коли впродовж міжквартального періоду. Фінансування підвищення кваліфікації здійснюється в обсязі, встановленому законодавством, і відповідно до плану-графіка підвищення кваліфікації НПП, ПП, які працюють за основним місцем роботи. Підвищення кваліфікації працівників здійснюється згідно з планом підвищення кваліфікації на певний рік, затвердженим ректором Університету. Організація підвищення кваліфікації працівників здійснюється Відділом із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку навчально-наукового центру інформаційно-комунікаційних освітніх технологій та освіти дорослих, який відповідає за інформування, моніторинг та проведення організаційних заходів щодо підвищення професійного рівня НПП. В рамках спілкування ЕГ з академічним та адміністративним персоналом, було встановлено, що інформація щодо участі в міжнародних програмах академічної мобільності НПП та можливості підвищення кваліфікації за кордоном регулярно доводиться до зацікавлених осіб на засіданнях кафедри, шляхом проведення тематичних заходів, ініційованих Відділом із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку та адресної розсилки інформації на корпоративну пошту. Професійному розвитку НПП присвячена також окрема сторінка на офіційному сайті закладу (<https://surl.li/rtkqti>). Таким чином, можна відмітити, що у закладі працює система підвищення кваліфікації, яка сприяє професійному розвитку НПП. Моніторинг рівня професійності викладачів відбувається шляхом опитування здобувачів ВО (<https://surl.li/qrivjq>) та щорічного рейтингового оцінювання науково-педагогічних та педагогічних працівників (<https://surl.li/iunwvq>) у відповідності до «Положення про рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників» (<https://surl.li/uvjfwq>). Результати звітування використовуються для прийняття управлінських рішень, а також для морального та матеріального стимулювання НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ встановила, що: за підкритерієм 6.1 встановлено відповідність, так як академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до викладання в рамках ОПП, а також їх практичний досвід є достатніми для забезпечення досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання; за підкритерієм 6.2 забезпечено неповну відповідність, оскільки існуюча у ЗВО система конкурсного добору викладачів є зрозумілою і прозорою та враховує рівень професіоналізму кандидатів на посади НПП, але нормативні документи, які її забезпечують вимагають часткового оновлення; підкритерій 6.3 повністю відповідає вимогам, адже ЗВО забезпечує залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, як в розрізі забезпечення практичної підготовки, так і в частині науково-технічної та матеріально-технічної співпраці; за підкритерієм 6.4 встановлено повну відповідність, так як ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями та дозволяє НПП планувати та реалізувати свій професійний ріст у відповідності до напрямів освітньо-наукової діяльності як в Україні, так і за кордоном. Сильними сторонами ОПП є розвинута та добре організована співпраця із роботодавцями та професіоналами-практиками, яка відображається у постійному співробітництві в рамках реалізації освітнього процесу, зміцнення матеріальної бази ЗВО та підвищення якості ОПП. ЕГ дійшла висновку, про відповідність ОПП рівню В за критерієм 6.

Недоліки

«Положення про порядок обрання та прийняття на роботу НПП» потребує оновлення та технічного доопрацювання, так як містить технічні помилки та базується на нормативних документах, частина яких втратила чинність.

Рекомендації

До початку оголошення чергового конкурсу на заміщення вакантних посад, усунути технічні помилки у внутрішніх документах, що стосуються конкурсного відбору НПП, та скоригувати їх у відповідності до вимог сучасного законодавства.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Експертна група встановила, що у ПДАУ створено належні умови для реалізації освітньо-професійної програми «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва». Зокрема, в університеті функціонує розвинена матеріально-технічна база, що включає навчальні корпуси, лабораторії та комп'ютерні класи, оснащені сучасною технікою (<https://surl.lt/cvgrgh>), а також забезпечено доступ до мережі Інтернет і безкоштовного Wi-Fi. ЕГ відзначає, що здобувачі вищої освіти забезпечені місцями у гуртожитках, а також мають доступ до належної соціально-побутової та спортивної інфраструктури. В умовах воєнного стану позитивним є наявність облаштованих укриттів для забезпечення безпеки учасників освітнього процесу. (<https://surl.lu/jhiskd>). Інформаційно-освітнє середовище університету включає бібліотеку з достатнім фондом, доступ до міжнародних наукометричних баз даних, зокрема Scopus та Web of Science, (<https://surl.lt/sbcdzl>), електронний репозитарій (<https://dspace.pdau.edu.ua>), а також використання платформи Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua>) та автоматизованої системи управління освітнім процесом. (<https://asu.pdau.edu.ua>). Фінансування ОП здійснюється з різних джерел. Таких як державний бюджет та кошти стекхолдерів і є достатнім для забезпечення її функціонування та досягнення програмних результатів навчання. Під час аналізу матеріально-технічного забезпечення ЕГ не встановила фактів, які б свідчили про неможливість досягнення програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

У ПДАУ забезпечено належний рівень умов для реалізації прав, інтересів і потреб здобувачів вищої освіти, зокрема за освітньо-професійною програмою, що акредитується. Доступ до матеріально-технічної бази та інформаційних ресурсів університету є вільним і безкоштовним. ЕГ відзначає ефективну діяльність органів студентського самоврядування, зокрема студентського Сенату (<https://surl.li/wfxgcd>), який представляє інтереси здобувачів та сприяє розвитку їхніх лідерських і організаційних навичок. Університет і випускова кафедра систематично здійснюють опитування здобувачів для виявлення їхніх освітніх і соціальних потреб. (<https://surl.li/qlucql>, <https://surl.cc/kwlxdk>). Додатково функціонують механізми зворотного зв'язку, зокрема скриньки довіри на різних рівнях. (<https://surl.lu/marrnk>, <https://surl.li/uvdavn>). ЕГ встановила, що здобувачі мають можливість звертатися до профспілкової організації, а також користуватися інструментами повідомлення про можливі порушення антикорупційного законодавства. (<https://surl.lt/pcsdpy>). Комунікація між учасниками освітнього процесу здійснюється через корпоративну електронну пошту, офіційний вебсайт, автоматизовані системи управління, а також месенджери й соціальні мережі. ЕГ підтвердила наявність програм міжнародної академічної мобільності, зокрема Erasmus+, що було зазначено під час спілкування зі здобувачами (<https://www.pdau.edu.ua/content/ka1-navchalna-mobilnist-ka1-learning-mobility-individuals>). Також відзначено належну підтримку здобувачів у питаннях академічної мобільності та міжнародного стажування, що забезпечується відповідним структурним підрозділом університету. (<https://surl.lu/tpiwrh>). В ЗВО діє програма erasmusplus про яку зазначили здобувачі. (<https://www.pdau.edu.ua/content/ka1-navchalna-mobilnist-ka1-learning-mobility-individuals>). ЕГ вважає, що в

університеті функціонує ефективна система забезпечення потреб і захисту інтересів здобувачів освіти, що відповідає вимогам підкритерію 7.2.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

У ході проведення експертизи встановлено, що у ПДАУ сформовано безпечне освітнє середовище для всіх учасників освітнього процесу. Санітарно-технічний стан будівель і споруд відповідає чинним нормативним вимогам, що підтвердилося під час огляду. ЕГ відзначає, що укриття університету облаштовані відповідно до рекомендацій ДСНС та можуть використовуватися, зокрема, для організації освітнього процесу, оскільки оснащені необхідною інфраструктурою, включаючи доступ до мережі Wi-Fi. На території університету також функціонує Пункт незламності. (<https://surl.li/mreglw>). ЕГ встановила, що здобувачі освіти мають доступ до медичного обслуговування, а також до психологічної підтримки, яка надається спеціалізованими підрозділами. (<https://surl.li/hjyjjk>). Додатково функціонують органи спрямовані на захист прав учасників освітнього процесу, зокрема омбудсмен та органи студентського самоврядування. (<https://surl.li/whlasz>). Моніторинг потреб здобувачів здійснюється на системній основі шляхом проведення опитувань. (<https://surl.li/qlucql>, <https://surl.li/cc/kwlxdk>). За період реалізації освітньої програми порушень вимог охорони праці або звернень щодо небезпечних умов не зафіксовано. З урахуванням оглянутого матеріалу експертна група вважає, що створене освітнє середовище є безпечним та відповідає вимогам підкритерію 7.3.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Експертна група встановила, що у ПДАУ забезпечено ефективну реалізацію студентоцентрованого підходу, дотримання принципів академічної доброчесності та відкриту взаємодію між здобувачами і учасниками освітнього процесу. ЕГ відзначає, що здобувачі залучаються до сучасних практик галузі через гостьові лекції, участь фахівців-практиків, візні заняття та проходження практики на підприємствах. (<https://surl.li/kedfvx>, <https://surl.li/vrtemp>, <https://surl.lu/ozdzgt>, <https://surl.li/ydatpg>, <https://surl.lu/updlqx>, <https://surl.lt/zgbwws>, <https://surl.li/wpazmr>, <https://surl.li/grzpqw>, <https://surl.lu/yirau>, <https://surl.li/galqvo>, <https://surl.li/wehfhh>). Інформаційна підтримка здійснюється через офіційні електронні ресурси університету, зокрема систему Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua>), та інші цифрові сервіси такі як: Офіційний сайту ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua>), сторінки кафедри, відповідальної за реалізацію ОП (<https://surl.li/icmywu>), електронної бібліотеки (<https://lib.pdau.edu.ua>), репозитарію (<https://dspace.pdau.edu.ua>). Консультативна, соціальна та психологічна підтримка забезпечується на належному рівні, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами. (<https://surl.li/dpcygt>). ЕГ вважає, що система підтримки здобувачів є ефективною та відповідає вимогам підкритерію 7.4.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

У ПДАУ створено належні умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами. (<https://surl.li/арпаql>) Нормативне забезпечення інклюзивної освіти визначено внутрішніми документами університету: «Статут університету» (<https://surl.li/kcgvvd>), «Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ» (<https://surl.lu/jbdcoq>), «Стратегії розвитку інклюзивного освітнього середовища в ПДАУ» (<https://surl.li/gaebam>), які регламентують доступність та якість освітніх послуг з урахуванням індивідуальних потреб здобувачів. ЕГ відзначає, що інфраструктура університету адаптована до потреб маломобільних груп населення: навчальні приміщення розміщені на перших поверхах, облаштовані пандуси, кнопки виклику персоналу, спеціалізовані санітарні кімнати, забезпечено безбар'єрний доступ, а також використовується дистанційне навчання. ЕГ рекомендує розглянути зміну розташувань кнопки виклику персоналу. Здобувачам може надаватися комплексний супровід, що включає навчально-організаційну, психолого-педагогічну та соціальну підтримку. Додатково функціонує дитяча кімната та спеціально обладнаний простір для навчання осіб з особливими освітніми потребами. Водночас ЕГ встановила, що на даний момент серед здобувачів освітньої програми осіб з особливими освітніми потребами немає.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Під час експертизи встановлено, що у ПДАУ діють ефективні механізми врегулювання конфліктних ситуацій, які регламентуються чинним законодавством та внутрішніми нормативними документами університету, зокрема

«Статутом ПДАУ» (<https://surl.li/xneolj>), «Положенням про порядок вирішення конфліктних ситуацій у ПДАУ» (<https://surl.li/slnpnt>), «Положенням про комісію з етики та управління конфліктами у ПДАУ» (<https://surl.lu/mfiesas>), «Положенням щодо протидії булінгу (цькуванню) у ПДАУ» (<https://surl.li/ohxauv>), «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в ПДАУ» (<https://surl.li/azpibo>), «Кодексом академічної доброчесності ПДАУ» (<https://surl.lt/bjokiw>), «Положенням про омбудсмена учасників освітнього процесу ПДАУ» (<https://surl.li/jjgscd>) Омбудсмен університету забезпечує консультативну та інформаційну підтримку здобувачів, проводить попередній розгляд звернень та представляє їхні інтереси. Повідомити про порушення прав або недоліки у роботі структурних підрозділів можливо через телефон довіри та скриньки довіри. До врегулювання конфліктів можуть залучатися Студентський сенат, студентська рада факультету, психологічна служба та профспівкова організація. «Положенням про студентське самоврядування ПДАУ» (<https://surl.li/uhbihk>) Права та інтереси здобувачів у сфері вдосконалення якості освітнього процесу, а також отримання правової, психологічної чи юридичної підтримки гарантуються через студентське самоврядування та відповідні внутрішні регламенти. Для запобігання корупції призначена уповноважена особа, а у разі виникнення спору створюється тимчасова комісія для його розгляду. ЕГ відзначає, що під час реалізації освітньої програми, що проходить акредитацію, випадків звернень щодо сексуальних домагань, дискримінації чи корупційних проявів не зафіксовано зі слів здобувачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група відзначає наявність сучасних навчальних корпусів, лабораторій, комп'ютерних класів, доступу до електронних ресурсів, репозитарію, міжнародних наукометричних баз та дистанційних технологій навчання. Забезпечено студентоцентроване навчання, практичну підготовку на базі підприємств-стейкхолдерів, консультативну та соціальну підтримку, зокрема для осіб з особливими освітніми потребами. Діє ефективна система захисту прав здобувачів, врегулювання конфліктів та запобігання академічній недоброчесності. Водночас ЕГ відзначає потребу оновлення частини програмного забезпечення та спеціалізованого обладнання для дисциплін професійного спрямування, що не впливає на загальну відповідність Критерію. Сильних сторін, що мають ознаки унікальної практики на рівні ЗВО, не виявлено. Серед ключових переваг ПДАУ варто відзначити розвинену матеріально-технічну та інформаційну базу, сучасні лабораторії та комп'ютерні класи, а також ефективну систему підтримки здобувачів освіти. Позитивні практики організація студентоцентрованого навчання з залученням практиків і підприємств-стейкхолдерів; створення в гуртожитку укриття; забезпечення безпечного освітнього середовища, адаптованого для осіб з особливими освітніми потребами. Тому ЕГ вважає що рівень відповідності ОП за цим критерієм В.

Недоліки

У ході акредитаційної експертизи експертна група суттєвих недоліків за критерієм 7 не виявила, однак існуюча матеріально-технічна база дозволяє забезпечити реалізацію навчального процесу, проте потребує оновлення сучасним програмним забезпеченням та обладнанням.

Рекомендації

ЕГ рекомендує розглянути можливість подальшого розвитку матеріально-технічного забезпечення шляхом розширення використання сучасного професійного програмного забезпечення (CAD/CAM/CAE/PDM-систем), що сприятиме підвищенню практичної підготовки здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Експертна група встановила, що у ПДАУ процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм чітко визначені внутрішніми нормативними документами, зокрема «Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ» (<https://surl.li/sqjqec>), «Положення про систему внутрішнього

забезпечення якості вищої освіти в ПДАУ» (<https://surl.li/valedz>), «Методичні рекомендації з розроблення освітніх програм I–III рівнів вищої освіти в ПДАУ» (<https://surl.li/rbojcd>). ЕГ відзначає, що освітні програми розміщені у відкритому доступі на офіційному сайті університету, що забезпечує прозорість та доступність інформації для всіх зацікавлених сторін. (<https://surl.li/wzpkoi>). Університет реалізує послідовний і зрозумілий механізм формування, моніторингу та вдосконалення освітніх програм, що сприяє підтриманню належного рівня якості освітньої діяльності. ЕГ відзначає, що розроблення та перегляд ОП відбувається із залученням широкого кола стейкхолдерів: науково-педагогічних працівників, здобувачів освіти та роботодавців. Проекти програм оприлюднюються на офіційному сайті для громадського обговорення, після чого отримані пропозиції узагальнюються та враховуються при доопрацюванні. (<https://surl.lt/pucwsg>). Під час аналізу змін ЕГ встановила, що у редакції ОП 2024 року враховано такі пропозиції: змінено назву освітнього компонента «Конструювання автомобілів і тракторів» на «Трактори і автомобілі» (Харак Р., академічна спільнота); включено до переліку обов'язкових освітніх компонентів дисципліни, що дозволяють здобувачам краще ознайомитися з будовою засобів механізації та застосуванням машин і обладнання у сільському господарстві (Скрипник В., академічна спільнота); введено нові фахові компетентності та програмні результати навчання, спрямовані на ознайомлення з обладнанням для первинної переробки сільськогосподарської сировини (Берега С., зовнішні стейкхолдери); започатковано використання виробничої бази підприємства «Укроліяпродукт» у спільних проектах для розвитку дуальної освіти (Ряска С., зовнішні стейкхолдери); впроваджено англійські теми в межах навчальних дисциплін для засвоєння професійної термінології (Глуценко О., здобувач вищої освіти); змінено логіку викладання дисциплін шляхом перенесення курсу «Конструювання автомобілів і тракторів» на більш ранній етап навчання (Закревський А., здобувач вищої освіти). У редакції ОП 2025 року враховано такі пропозиції: уточнено відповідність фахової компетентності ФК 11 та програмного результату навчання ПРН 16 освітнім компонентам (Гайдай М., академічна спільнота); конкретизовано назву ОК17 «Засоби механізації» (Шпетний П., зовнішні стейкхолдери); продовжено практику залучення представників підприємств до проведення гостьових лекцій та викладання на умовах погодинної оплати праці (Крутько О., зовнішні стейкхолдери); підтримано розвиток практики визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті (Глуценко О., здобувач вищої освіти).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Експертна група встановила, що здобувачі вищої освіти у ПДАУ активно долучаються до процесів перегляду освітньої програми та забезпечення її якості, а їхні пропозиції та зауваження враховуються під час її оновлення. (<https://surl.li/qqmqk>). Така участь забезпечується через включення здобувачів до складу робочих груп, проведення систематичних анонімних опитувань, а також взаємодію з групою забезпечення освітнього процесу та органами студентського самоврядування. (<https://surl.li/adxspb>). ЕГ відзначає, що опитування проводяться на регулярній основі в онлайн-форматі (<https://surl.li/rtefdb>), зокрема щосеместрове анкетування «Викладач очима здобувача вищої освіти», яке передбачає наявність відкритого поля для надання відгуків і рекомендацій щодо кожного науково-педагогічного працівника. Водночас ЕГ встановила, що участь здобувачів у ініціюванні змін до ОП та їх обговоренні на етапі прийняття рішень має переважно опосередкований характер (через опитування), що обмежує рівень їхнього безпосереднього впливу на ухвалення рішень. Під час аналізу змін до ОП встановлено, що у 2024 році враховано пропозицію здобувача вищої освіти Закревського А. щодо перенесення дисципліни «Конструювання автомобілів і тракторів» на більш ранній етап навчання з метою полегшення засвоєння дисципліни «Розрахунок і конструювання машин», у результаті чого відповідний освітній компонент було перенесено на 3 курс 2 семестр. У редакції ОП 2025 року враховано пропозицію здобувача вищої освіти Глуценка О. щодо продовження практики визнання результатів навчання, здобутих під час неформальної/інформальної освіти, що реалізується відповідно до внутрішнього положення університету. ЕГ відзначає, що за участі органів студентського самоврядування систематично проводяться опитування та анкетування здобувачів щодо якості викладання, умов навчання та організації освітнього процесу. (<https://surl.lu/yhrqv>). Отримані результати аналізуються, обговорюються на різних рівнях управління та враховуються під час перегляду освітніх програм, а також використовуються при формуванні рейтингових показників діяльності науково-педагогічних працівників. З урахуванням викладеного, експертна група дійшла висновку, що участь здобувачів у процесах удосконалення освітньої програми є реальною, системною та результативною.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Експертна група відзначає, що роботодавці у ПДАУ активно залучені до процесів перегляду освітніх програм та забезпечення їхньої якості. Вони беруть участь у розробленні та експертній оцінці змісту ОП, входять до складу робочих груп (<https://surl.li/tzhuil>, <https://surl.li/kxtjnm>), беруть участь у робочих зустрічах із представниками інженерно-технологічного факультету (<https://surl.li/qjhofu>), а також надають рецензії, пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення програм (<https://surl.lt/hykgax>). На факультеті функціонує Рада роботодавців інженерно-технологічного факультету (<https://surl.lt/fhnmov>), що діє відповідно до «Положення про ради роботодавців ПДАУ» (<https://surl.li/yrxlis>). Роботодавці забезпечують бази практик, оцінюють рівень практичної підготовки здобувачів (<https://surl.li/lakeyx>, <https://surl.li/qegrev>), формують тематику кваліфікаційних робіт з урахуванням потреб виробництва, проводять гостьові лекції (<https://surl.li/hmdjax>, <https://surl.li/rldosa>, <https://surl.li/zdshqk>) та беруть участь у науково-практичних конференціях і професійних заходах. Отримані від роботодавців пропозиції

систематично враховуються під час перегляду освітніх програм (<https://surl.lu/kbswdg>, <https://surl.lt/tgawdw>), що дозволяє підтримувати актуальність підготовки здобувачів відповідно до вимог сучасного ринку праці.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

У ПДАУ налагоджено системну практику збору та аналізу даних щодо кар'єрного шляху та працевлаштування випускників освітніх програм. Координацію цих заходів здійснює відділ практики та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників (<https://surl.li/othucg>), який сприяє адаптації випускників на ринку праці, проводить моніторинг їхнього працевлаштування, веде облік і звітність, а також допомагає роботодавцям у професійному доборі кадрів. Для постійного відстеження кар'єрного розвитку проводиться регулярне анкетування випускників (<https://surl.li/gptwmv>), результати якого дозволяють визначати напрями професійного розвитку, відповідність компетентностей потребам ринку праці та актуальні запити роботодавців. Додатково інформація збирається під час зустрічей з випускниками (<https://surl.li/swkrfm>) та роботодавцями, що дає змогу отримувати зворотний зв'язок щодо якості підготовки фахівців та перспектив їхнього працевлаштування. Отримані дані враховуються кафедрою, відповідальною за реалізацію ОП, під час періодичного перегляду та оновлення освітньої програми. З метою підтримки та розвитку зв'язків з випускниками у 2025 році була створена Асоціація випускників ПДАУ (<https://surl.li/wesxfd>). ЕГ вважає, що ОПП має відповідність підкритерію 8.4.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

У ПДАУ діє ефективна система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, яка гарантує своєчасне реагування на результати моніторингу освітніх програм та освітньої діяльності. Процеси регламентуються внутрішніми нормативними документами, зокрема «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАУ» (<https://surl.lt/pxalng>) та «Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ» (<https://surl.li/cjdgsg>). Моніторинг реалізації ОП проводиться систематично за участі ключових стейкхолдерів: здобувачів, науково-педагогічних працівників, випускників та роботодавців. Основним інструментом збору зворотного зв'язку є анонімні онлайн-опитування, які організує Відділ забезпечення якості освіти ПДАУ у співпраці з гарантом ОП та інженерно-технологічним факультетом. За результатами опитувань зовнішніх стейкхолдерів виявлено високий рівень задоволеності ОП, необхідність дотримання принципів академічної доброчесності та доцільність збільшення обсягу практичних і лабораторних занять. Опитування здобувачів засвідчили позитивну оцінку змісту і організації ОПП, підтримку залучення фахівців-практиків, пропозиції щодо розширення міжнародного співробітництва, потребу в сучасному обладнанні та посиленні практичної підготовки. Система забезпечення якості передбачає не лише збір даних, а й їхній аналіз та ухвалення управлінських рішень. На основі пропозицій були оновлені окремі освітні компоненти, скориговано тематику практик, удосконалено формування тем кваліфікаційних робіт і посилено практичну складову ОП. Узагальнені результати опитувань публікуються на офіційних ресурсах університету (<https://surl.li/wvgkyb>, <https://surl.li/awzrlr>), що забезпечує прозорість, відкритість прийняття рішень та підвищує довіру всіх учасників освітнього процесу. Таким чином, у ПДАУ ефективно працює механізм «збір інформації – аналіз – управлінське рішення – оновлення ОП – публічне інформування», що підтверджує спроможність системи внутрішнього забезпечення якості забезпечувати своєчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та освітньої діяльності.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

У ПДАУ результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти систематично враховуються при оновленні освітньої програми. Так, перша акредитація ОПП «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» бакалаврського рівня у 2021 році слугувала основою для її подальшого перегляду, а також бралися до уваги узагальнені висновки акредитацій інших освітніх програм університету. На підставі рекомендацій акредитаційних експертів реалізовано низку заходів: розширено каталог вибіркових дисциплін для формування індивідуальних освітніх траєкторій (<https://surl.lt/txezqg>); активізовано участь здобувачів у програмах академічної мобільності (<https://surl.lu/wevhig>); посилено популяризацію академічної доброчесності через інформаційні та методичні матеріали (<https://surl.li/fgopyq>, <https://surl.cc/xydmom>, <https://surl.li/wiixwo>, <https://surl.lt/nstrqr>); розширено залучення фахівців-практиків до аудиторних та виїзних занять (<https://surl.li/mokmyz>, <https://surl.lu/dgnkey>, <https://surl.li/avernu>); запроваджено регулярне опитування здобувачів і стейкхолдерів з публікацією результатів для врахування при оновленні ОП (<https://surl.li/zauehq>); забезпечено прозорість громадського обговорення програм із можливістю подання додаткових пропозицій усіма зацікавленими сторонами (<https://surl.li/oklvwv>, <https://surl.li/zpupvn>, <https://surl.li/xkmlnt>). Таким чином, рекомендації акредитацій та висновки інших перевірок системно аналізуються та інтегруються у процес оновлення ОП, що гарантує її відповідність сучасним стандартам якості вищої освіти.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Експертна оцінка свідчить, що в академічній спільноті ПДАУ послідовно формується культура якості освіти, яка базується на впровадженні спільних цінностей, норм, принципів і зобов'язань щодо підтримки високих стандартів освітньої діяльності та ефективного функціонування системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://surl.li/tjwqlf>). Ця культура спирається на принципи автономії та академічної свободи, відповідність національним і європейським стандартам якості, системний підхід до управління освітніми процесами, постійне вдосконалення навчальної діяльності, активне залучення всіх учасників освітнього процесу та стейкхолдерів, а також відкритість і прозорість на всіх рівнях. Реалізація цих принципів сприяє формуванню спільної відповідальності академічної спільноти за результати освітньої діяльності. Значну роль у розвитку культури якості відіграють колегіальні органи управління якістю (<https://surl.lt/bzywvg>, <https://surl.lu/ggfuwo>), які здійснюють системний моніторинг освітніх програм, аналіз результатів опитувань і надають рекомендації щодо вдосконалення освітнього процесу. Чіткий розподіл обов'язків між структурними підрозділами забезпечує ефективну організацію управління якістю. Системне залучення усіх учасників освітнього процесу та регулярний моніторинг результатів навчання підтверджують, що ПДАУ формує стійку культуру якості освіти, спрямовану на безперервне удосконалення освітніх програм і підвищення конкурентоспроможності випускників.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

У закладі вищої освіти діють чітко регламентовані процедури розроблення, моніторингу, періодичного перегляду та затвердження освітніх програм, що забезпечує системність і прозорість управління якістю освіти. Ефективно функціонує інституційна система забезпечення якості, представлена Центром організації освітнього процесу та Відділом моніторингу й якості освіти, які здійснюють постійний контроль освітньої діяльності та оперативно реагують на виявлені недоліки. Суттєвих сильних сторін, які б мали ознаки унікальної практики на рівні ЗВО, не виявлено. Разом із тим, процеси розроблення, моніторингу, перегляду та затвердження освітніх програм здійснюються відповідно до чітко визначених внутрішніх положень, що забезпечує системність та прозорість процедур. До позитивних практик належить оперативне внесення змін до освітньої програми вже після першого року її реалізації, а також переведення окремих дисциплін до блоку вибіркових компонентів для індивідуалізації навчальної траєкторії здобувачів. Рівень відповідності освітньої програми вимогам критерію оцінюється як В.

Недоліки

Суттєвих недоліків за Критерієм 8 не виявлено. Разом із тим встановлено, що участь здобувачів освіти у процесах ініціювання змін до освітньої програми та їх обговорення на етапі прийняття рішень є недостатньо розвиненою. Існуючі механізми зворотного зв'язку (зокрема анкетування) є ефективними, однак переважає опосередкована форма залучення здобувачів без їх системної участі у колегіальних обговореннях.

Рекомендації

Рекомендується посилити роль здобувачів у процесах перегляду та оновлення ОП через регулярні консультації, фокус-групи, публічні обговорення та опитування з подальшим оприлюдненням результатів і прийнятих рішень. Крім того, варто активніше залучати представників студентства до робочих органів із перегляду ОП, що сприятиме зміцненню студентоцентрованого підходу та розвитку культури партнерства в системі забезпечення якості освіти.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в ПДАУ визначаються «Статутом університету» (<https://surl.li/ckfjsu>), «Колективним договором» (<https://surl.li/rjhfwfwm>) та низкою внутрішніх нормативних документів, що регламентують організацію освітнього процесу. До них належать: «Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ» (<https://surl.li/wmosvm>), «Положення про забезпечення права на вибір навчальних дисциплін в ПДАУ» (<https://surl.li/nwnbmt>), «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАУ» (<https://surl.li/nauxtz>), «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ» (<https://surl.li/moxurn>), «Положення про атестацію здобувачів та екзаменаційну комісію в ПДАУ» (<https://surl.li/dlplew>), «Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті» (<https://surl.li/cc/vdqrd>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Заклад вищої освіти забезпечує відкритість та прозорість процесу оприлюднення проєктів освітньої програми. Проєкти ОПП «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» першого (бакалаврського) рівня оприлюднювалися на офіційному веб-сайті університету у 2024р. (<https://surl.li/ydmojr>), 2025р. (<https://surl.li/tfclgo>), 2026 р. (<https://surl.li/jvmmsa>) не пізніше ніж за місяць до затвердження або внесення змін до них. Це забезпечує можливість громадського обговорення та внесення пропозицій усіма зацікавленими сторонами.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму в обсязі, достатньому для інформування заінтересованих сторін та суспільства. Експертна група встановила, що інформація про ОПП «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва», включаючи її цілі, програмні результати навчання, освітні компоненти та їх силабуси, своєчасно оприлюднюється на офіційному вебсайті університету у відкритому доступі (<https://surl.li/qvamwq>). Представлена інформація є повною, актуальною та достатньою для інформування здобувачів освіти, роботодавців та інших заінтересованих сторін.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Загалом рівень відповідності критерію 9 оцінюється як достатній та відповідає встановленим вимогам, при цьому основна частина необхідної документації доступна на вебсайтах кафедри та університету. Встановлено, що ЗВО забезпечує відкритий доступ до інформації відповідно до вимог чинного законодавства, а також своєчасно оприлюднює повну та достовірну інформацію про освітню програму.

Недоліки

У ході акредитаційної експертизи ЕГ суттєвих недоліків не виявила, Слабкі сторони за Критерієм 9 полягають передусім у недостатньо активній участі здобувачів освіти у процесах удосконалення освітньої програми. Зокрема, студенти мають обмежені можливості для ініціювання змін та обговорення їх на етапі прийняття рішень, а наявні механізми зворотного зв'язку потребують більшої практичної задіяності студентства.

Рекомендації

Рекомендуємо розширити участь здобувачів у перегляді та оновленні ОП через систематичні консультаційні зустрічі, фокус-групи, публічні обговорення та опитування з обов'язковим оприлюдненням результатів і ухвалених рішень. Крім того, доцільно активніше включати представників студентського самоврядування до робочих органів із

перегляду ОП, що сприятиме розвитку студентоцентрованого підходу та зміцненню культури партнерства у системі забезпечення якості освіти.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для

унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами експертного оцінювання експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

В

Критерій 9. Прозорість та публічність

В

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

За результатами експертного оцінювання рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	+Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків_ID 28367.xlsx	GHU0o7k+OaWCSM3awf6wk1lZiLiEckdbbbI01EG9olE=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели експертне оцінювання у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Ткач Віталій Васильович

Члени експертної групи

Онофрійчук Володимир Іванович

Папаїка Олександр Андрійович